

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania praw emerytury droźnikom dróg krajowych.

W y s o k i S e j m i e !

Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 1. lutego 1896 otrzymał Wydział krajowy polecenie zbadać petycję droźników dróg krajowych o przyznanie praw emerytury i postawić odpowiednie wnioski na następnej sesji sejmowej.

Wydział krajowy przedstawiając Wysokiemu Sejmowi sprawozdaniem z dnia 11. grudnia 1891 LW. 6881, projekt reorganizacji etatu osób i płac technicznej służby drogowej, proponował równocześnie przyznanie zaopatrzenia droźnikom dróg krajowych, mianowicie w ten sposób, ażeby droźnikom i ich wdowom przyznać prawo do zaopatrzenia podług norm ustanowionych dla droźników dróg rządowych.

Droźnicy przy drogach rządowych podzieleni są na 3 klasy i pobierają:

	w klasie I.	po 216 zł. rocznie,
" "	II.	po 192 zł. "
" "	III.	po 168 zł. "

Nadto w służbie rządowej przysługuje droźnikom i ich wdowom i sierotom pozostałym bez rodziców prawo do zaopatrzenia w następującym stosunku:

Po dziesięcioletniej odpowiedniej służbie przysługuje droźnikom prawo do otrzymania daru z łaski, po dłuższej zaś niż 35-letniej służbie otrzymują droźnicy przy drogach rządowych 27 ct. dziennie jako maximum, ich wdowy 21 ct. dziennie jako maximum, sieroty zaś pozostałe bez rodziców a to chłopcy do lat 14 a dziewczęta do lat 12 po 2 do 5 ct. dziennie a najwyższej połowę tego co matka pobierała, w nadzwyczajnych zaś wypadkach dwie trzecie zaopatrzenia matki.

W ten sposób droźnicy w służbie rządowej po przeszło 35-letniej służbie otrzymują najwyżej po 27 ct. dziennie, = po 8 zł. 10 ct. mies. = po 97 zł. 20 ct. rocznie.

Wdowy po tych droźnikach, którzy wysłużyli przeszło 35 lat, otrzymują najwyżej po 21 ct. dziennie = po 6 zł. 30 ct. mies. = po 75 zł. 60 ct. rocznie.

Sieroty (chłopcy do lat 14 dziewczęta do lat 12) po 2 ct. dziennie, = po 60 ct. miesięcznie, = po 7 zł. 20 ct. rocznie lub po 5 ct. dziennie = po 1 zł. 50 ct. miesięcznie, = po 18 zł. rocznie, z warunkiem wszakże by wysokość datków sierocińskich dla wszystkich razem dzieci tego samego ojca nie przewyższała połowy zaopatrzenia, które matka lub macocha pobierała, a w nadzwyczajnych wypadkach nie przewyższała $\frac{2}{3}$ zaopatrzenia matki.

Wydział krajowy nie przedstawiając na razie Wysokiemu Sejmowi wniosku co do podziału droźników przy drogach krajowych na trzy klasy i uregulowania na tej podstawie ich poborów w służbie czynnej, obecnie oświadczą się w zasadzie za wysokością zaopatrzenia dla droźników dróg krajowych według norm ustanowionych dla droźników dróg rządowych po dłuższej niż 35-letniej służbie, tudzież za ewentualnem przyznawaniem już po 10-letniej odpowiedniej służbie w razie ich nieudolności do dalszej służby z powodu kalectwa lub choroby, daru z łaski.

Z pomiędzy droźników pozostających obecnie w służbie krajowej pozostają w wieku:

	lat 78	.	.	.	jeden,
między rokiem	76 a 67	.	.	.	dziewięciu,
" "	66 a 57	.	.	.	czterdziestu dwóch,
" "	56 a 47	.	.	.	siedmdziesięciu,
" "	46 a 37	.	.	.	dziewięćdziesięciu czterech,
" "	36 a 27	.	.	.	siedmdziesięciu sześciu,
" "	26 a 17	.	.	.	siedmiu,
innych których wiek	nieznany	.	.	.	32.

Ze względu na czas rozpoczęcia służby krajowej przedstawia się stan rzeczy jak następuje :

od roku 1855	dwóch,
" " 1861	jeden,
" " 1863	jeden,
" " 1867	jeden,
" " 1868	czterech,
" " 1869	dziewięciu,
w latach 1870 do 1874	trzydziestu pięciu,
" " 1875 do 1879	pięćdziesięciu,
" " 1880 do 1884	pięćdziesięciu czterech,
" " 1885 do 1889	siedmdziesięciu ośmiu,
" " 1890 do 1895	dziewięćdziesięciu sześciu,

Dotychczas zatem wysłużyło :

dwóch droźników	41 lat,
jeden droźnik	35 lat,
jeden droźnik	33 lat,
jeden droźnik	29 lat,
czterech droźników	28 lat,
dziewięciu droźników	27 lat,
trzydziestu pięciu droźników	od 26 do 22 lat,
pięćdziesięciu droźników	od 21 do 17 lat,
pięćdziesięciu czterech droźników	od 16 do 12 lat,
siedmdziesięciu ośmiu droźników	od 11 do 7 lat,

innych dziewięćdziesięciu sześciu droźników służy od lat 6-ciu do 1-go roku.

Na podstawie powyższych danych wnosić można, iż w najbliższej przyszłości trzech droźników będzie nprawnionych do uzyskania emerytury — co wymagać będzie wydatku w kwocie około 300 zł., kilku zaś innych uzyska prawdopodobnie ze względu na starość dary z łaski których łączna suma wyniesie około 500 zł., doliczywszy nadto ewentualne zaopatrzenia wdów po droźnikach w sumie około 200 zł., ogólny na ten cel wydatek roczny uczyniłby około 1000 zł.

Zważywszy, że dotychczasowy wydatek na jednorazowe odprawy dla droźników i wdów po droźnikach wynosił rocznie średnio 300 zł. to średni wydatek roczny na zaopatrzenia droźników zwiększy się o 700 zł

Na ten cel nie preliniuje Wydział krajowy na rok 1897 żadnej dotacyi zamierzając pokryć odnośny wydatek z oszczędności Rubr. X. ewentualnie przystąpić do wykonania uchwały proponowanej dopiero w 1898 r.

Wydział krajowy z powyższych względów i w przekonaniu, iż przyznanie zaopatrzenia droźnikom dróg krajowych jest aktem słuszności, wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

„Upoważnia się Wydział krajowy do przyznania droźnikom dróg krajowych, oraz „ich wdowom i sierotom zaopatrzenia podług prawideł ustanowionych dla droźników „dróg państwowych.

„Do zaopatrzenia takiego wszakże, będą mieli prawo tylko tacy droźnicy, którzy „dawalniająco pełnili swoje obowiązki przez cały czas służby.“

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

L w ó w, dnia 24. listopada 1896.

Marszałek krajowy :
Stanisław Badeni w. r.

Sprawozdawca :
Antoni Chamiec w. r.
Członek Wydziału krajowego.